

Nota

Puurs, Ontsluiting complex Boulevardbrug

Deel 2: Programma van Maatregelen

Inhoud

1	Administratieve gegevens	1
2	Overzicht maatregelen	2
3	Gemotiveerd advies	2
3.1	<i>Datering en interpretatie onderzoeksterrein</i>	2
3.2	<i>Waardering archeologische vindplaatsen</i>	2
3.3	<i>Impactbepaling</i>	3
3.4	<i>Bepalingen van de maatregelen</i>	5
3.4.1	Kennispotentieel verder onderzoek	5
3.4.2	Volledigheid van het vooronderzoek	5
3.4.3	Bepalingen van maatregelen	5
4	Programma van Maatregelen	7
4.1	<i>Administratieve gegevens</i>	7
4.2	<i>Onderzoeksopdracht</i>	7
4.2.1	Afbakening opgravingszone	7
4.2.2	Onderzoeksdoelstellingen	9
4.2.3	Onderzoeksvragen	9
4.3	<i>Onderzoeksstrategie en -, -methode en -technieken</i>	10
4.3.1	Algemene onderzoeksmethode	10
4.3.2	Specifieke methodologie	11
4.3.3	Natuurwetenschappelijk onderzoek	13
4.3.4	Voorziene afwijkingen van de CGP en de algemene bepalingen onderzoekstechnieken en specifieke methode	13
4.4	<i>Technisch kader</i>	13
4.4.1	Raming veldwerk en uitwerking	13
4.4.2	Personeelseisen	14
4.5	<i>Deponering en conservatie archeologisch ensemble</i>	14
4.6	<i>Randvoorwaarden</i>	15
5	Lijsten	16
5.1	<i>Plannenlijst</i>	16
5.2	<i>Tabellenlijst</i>	16
6	Bibliografie	17

1 Administratieve gegevens

Algemeen

Naam site	Puurs, Ontsluiting complex Boulevardbrug
Ligging	Ooievaarsnest (thv. afrittencomplex A12), gemeente Puurs, provincie Antwerpen
Kadaster	Puurs-Sint-Amands, Afdeling 2, Sectie D, 423X, 428C, 466C (partim), 466D en openbaar domein
Projectnummer BAAC Vlaanderen	2024-0719
Reeds uitgevoerd vooronderzoek	Bureauonderzoek (AN: ID 30638) Landschappelijk bodemonderzoek (2024I145) Verkennd archeologisch booronderzoek (2025A432) Proefputtenonderzoek (2025A433)
Bewaarplaats archief	BAAC Vlaanderen

Actoren

Auteurs	Toon De Herdt en Yves Perdaen
Betrokken actoren	Inger Woltinge, Mathias Hermans, Alice-Jan Hellinx, Peter Hazen, Niels Janssens en Izabel Devriendt
Betrokken derden	-

Plangebied

Oppervlakte plangebied	12.440 m ²
Oppervlakte advieszone	1.722 m ²
Kartering gewestplan	Bosgebieden (0800) Gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen (0200) Gebieden voor milieubelastende industrieën (1002)

Alle in dit document gebruikte plannen zijn afkomstig uit de catalogus van Geopunt Vlaanderen¹, tenzij anders vermeld.

¹ GEOPUNT VLAANDEREN 2023 – administratief, historisch, orthofotografisch

2 Overzicht maatregelen

ADVIES	OPPERVLAK AANTAL	/ TIJDSTIP	VOORWAARDE
OPGRAVING	1.722 M ² 19 TESTVAKKEN VAN 1 M ²	IN OVERLEG MET DE OPDRACHTGEVER	AKTENAME NOTA

3 Gemotiveerd advies

3.1 Datering en interpretatie onderzoeksterrein

Tijdens het proefsleuvenonderzoek met testvakken is een begraven akkerlaag aangetroffen die tijdens eerder archeologisch vooronderzoek niet was opgemerkt. De testvakken die ter hoogte van deze akkerlaag zijn gezet hebben verschillende vondsten opgeleverd (vuursteen, aardewerk en verbrand bot). De natuurlijke bodem hieronder heeft geen vondsten opgeleverd. Het lijkt er dan ook sterk op dat in het plangebied geen *in situ* steentijdvindplaatsen aanwezig zijn. Ter hoogte van VAB 33 is in elk geval geen vondstcluster aangetroffen. Daarvoor ligt het vondstenaantal te laag. Bovendien kan niet worden uitgesloten dat in het vuursteenmateriaal verschillende occupatiefases aanwezig zijn en dat hier dus mogelijk sprake is van een cumulatieve palimpsest.²

Het aardewerk uit de akkerlaag is gevarieerd (HGA en AWG) en dient zeer ruim te worden gedateerd (ijzertijd - middeleeuwen). Het stukje verbrand bot kan niet aan een bepaalde periode worden toegewezen.

Het proefsleuvenonderzoek heeft naast de akkerlaag ook een spoor opgeleverd, een mogelijke ijzertijdkuil (S1001). Deze kwam aan het licht onmiddellijk onder de akkerlaag en lijkt er op te wijzen dat in het verleden meerdere activiteiten in het plangebied werden uitgeoefend. Mogelijk is er zelfs sprake van bewoning in of in de buurt van het plangebied.

3.2 Waardering archeologische vindplaatsen

De verwachting met betrekking tot de steentijdvindplaats in het plangebied is door het proefsleuvenonderzoek met testvakken in belangrijke mate bijgesteld. Aangezien alle ingezamelde vuursteenvondsten uit een begraven akkerlaag afkomstig zijn, kan niet langer van een ruimtelijk intacte, *in situ* steentijdvindplaats worden gesproken. Het lage aantal vondsten wijst ook niet op de aanwezigheid van een vondstcluster ter hoogte van VAB 33. Het gaat om een losse strooiing aan vondsten die door landbouwactiviteiten verplaatst is geraakt.

Tijdens het beperkte proefsleuvenonderzoek is onder de begraven akkerlaag een ijzertijdkuil tevoorschijn gekomen die op de aanwezigheid van een sporenvindplaats in het plangebied

² BAILEY 2007.

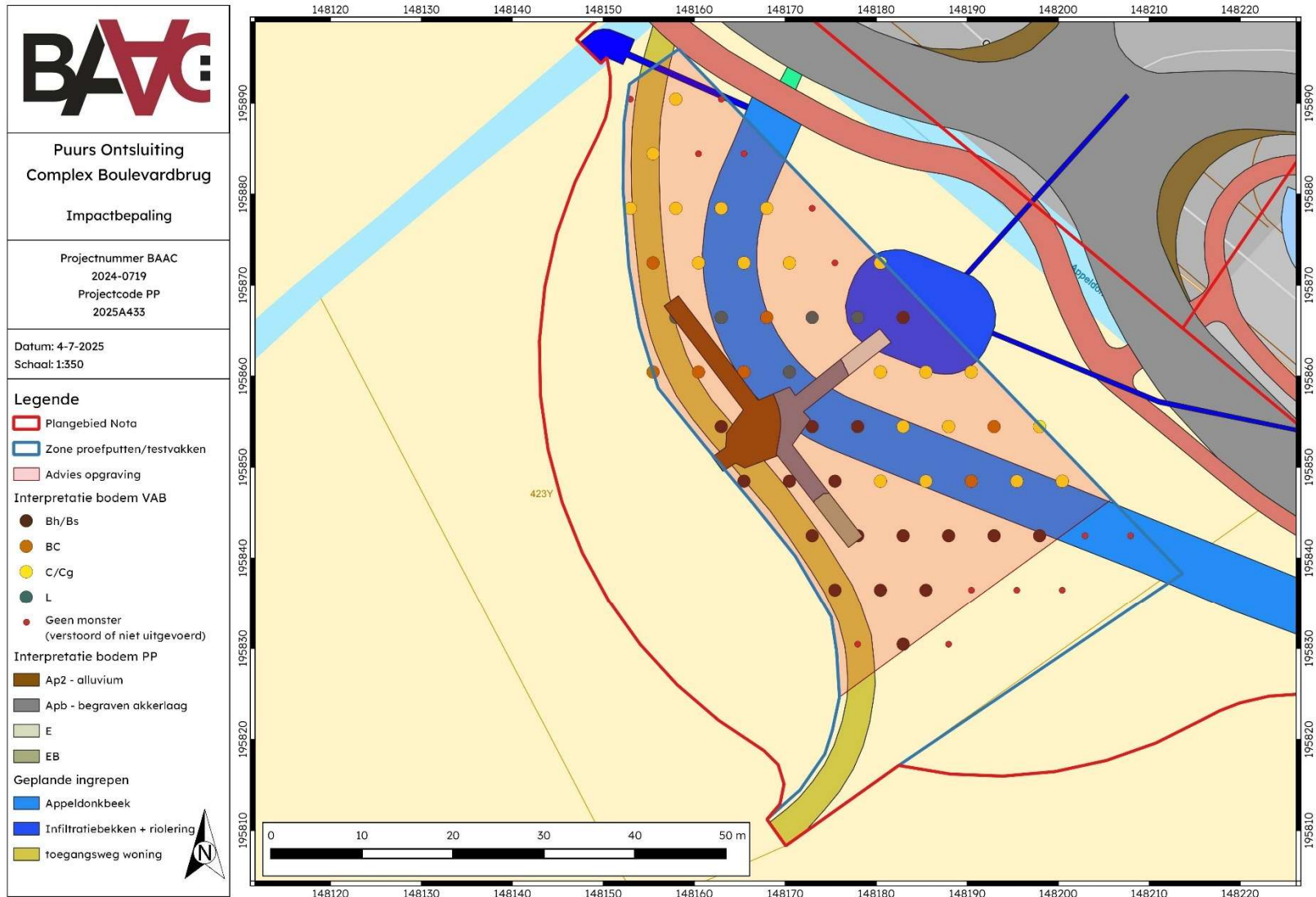
duidt. Momenteel is het nog onduidelijk of deze kuil deel uitmaakt van een groter geheel en wijst op artisanale activiteiten, dan wel bewoning binnen het plangebied.

3.3 Impactbepaling

Binnen het plangebied is een archeologische vindplaats bewaard gebleven. Een infiltratiebekken, een nieuwe toegangsweg en het verleggen van de Appeldonkbeek zullen allen een impact hebben op het vastgestelde archeologisch niveau (Tabel 1). In het oosten is de impact van deze werken beperkt, enkel ter hoogte van boringen LB 4 en LB 5 en LB 6 en LB 7 wordt de nieuwe loop van de Appeldonkbeek uitgegraven, maar op basis van het uitgevoerde booronderzoek zou de ondergrond daar reeds sterk verstoord zijn. Nog oostelijker loopt de voorziene nieuwe loop quasi gelijk met de bestaande loop en is de impact van de werken dus minimaal.

Tabel 1: Overzicht geplande werken en hun impact

WERKEN	OPPERVLAKTE	DIEPTE (INCL. MARGE)	IMPACT
RIOLERING	24 M ² 65 M ²	170 CM 170 CM	BEPERKT 170 CM
HERPOSITIONERING APPELDONKBEEK	1.280 M ²	MAX. 150 CM	MAX. 150 CM
INFILTRATIEBEKKEN	160 M ²	MAX. 120 CM	MAX. 120 CM
TOEGANGSWEG WONING	300 M ²	80 CM	80 CM

Plan 1: Overzicht geplande ingrepen ter hoogte van de vindplaats op het GRB (digitaal; 1:250; 04.07.2025)

3.4 Bepalingen van de maatregelen

3.4.1 Kennispotentieel verder onderzoek

Op basis van het proefsleuvenonderzoek met testvakken zijn er nog veel onduidelijkheden over de aard, omvang en tijdsdiepte van de vuursteenvondsten en de steentijdoccupatie in het plangebied. De vondsten zijn opgenomen in een begraven akkerlaag waardoor de ruimtelijke integriteit van de vindplaats is aangetast. Echter, de verplaatsingen binnen deze akkerlaag zijn vermoedelijk beperkt, evenals de verwerking op de (vuursteen)artefacten. Met andere woorden, een begraven akkerlaag heeft nog heel wat kennispotentieel, zowel voor de steentijd als latere menselijke aanwezigheid.³ Een gericht onderzoek - bijv. door het systematisch inzamelen van een representatieve hoeveelheid materiaal - kan heel wat informatie opleveren over de aard en datering van de vindplaatsen.

Naast de akkerlaag werden nog twee sporen geattesteerd. Een vermoedelijke greppel en een kuil die met enige voorzichtigheid in de ijzertijd werd gedateerd. Het is duidelijk dat er een vindplaats wordt bedreigd door de geplande ingrepen. Een vlakdekkende opgraving is dan ook aan de orde.

3.4.2 Volledigheid van het vooronderzoek

Op basis van het uitgevoerde archeologisch vooronderzoek is er voldoende informatie over de aan- of afwezigheid van een archeologische site in het plangebied. Het kennispotentieel kon voldoende bepaald worden en is hoog. Volgens de beslissingsboom voor verder archeologisch vooronderzoek⁴ is verder onderzoek aangewezen.

3.4.3 Bepalingen van maatregelen

Mogelijkheden behoud in situ

De geplande bodemingrepen verstoren zeker archeologisch waardevolle restanten. Deze bodemingrepen zijn echter plaats specifiek en essentieel binnen de uitvoer van de beoogde bouwwerkzaamheden. De bodemingrepen kunnen met andere woorden niet verplaatst of geannuleerd worden. Behoud *in situ* van de vindplaatsen is bijgevolg uitgesloten. Er moet worden overgegaan op een andere wijze van de realisatie van de kenniswinst van de vindplaats.

Realisatie potentieel op kenniswinst vindplaats

De realisatie van het potentieel op kenniswinst bij de vindplaats kan niet bekomen worden door een verdere uitwerking van de reeds aangelegde archeologische ensembles. Enkel een bijkomend archeologisch onderzoek met ingreep in de bodem kan het volledige potentieel van het bodemarchief aan het licht brengen en de kenniswinst die dit potentieel met zich meebrengt realiseren.

Keuze en motivatie onderzoeksmethode

Aangezien het vooronderzoek op basis van het Verslag van Resultaten volledig kan beschouwd worden, en behoud *in situ* van de waardevolle archeologische vindplaatsen

³ DEVRIENDT & DE HERDT 2024.

⁴ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2020 fig.3

uitgesloten is, dienen de aanwezige archeologische resten aan de hand van een opgraving onderzocht worden. De te volgen bepalingen van maatregelen worden ingegeven door de resultaten van het vooronderzoek en de impact van de geplande bodemingrepen:

Opgraving

De advieszone voor de opgraving omvat een terrein van 1.722 m² waar het archeologisch vlak nog niet werd verstoord door de verregaande infrastructuurwerken rondom de Boulevardbrug en waar de bodem uitzonderlijk goed bewaard is gebleven. Een impactanalyse toonde aan dat deze de geplande ingrepen tot een diepte van +1,20 m TAW tot +0,5 m TAW in de bodem doordringen. De aangetroffen waardevolle archeologische vindplaatsen situeren zich op een hoogte van ca. +2,0 m TAW tot +2,3 m TAW.

4 Programma van Maatregelen

4.1 Administratieve gegevens

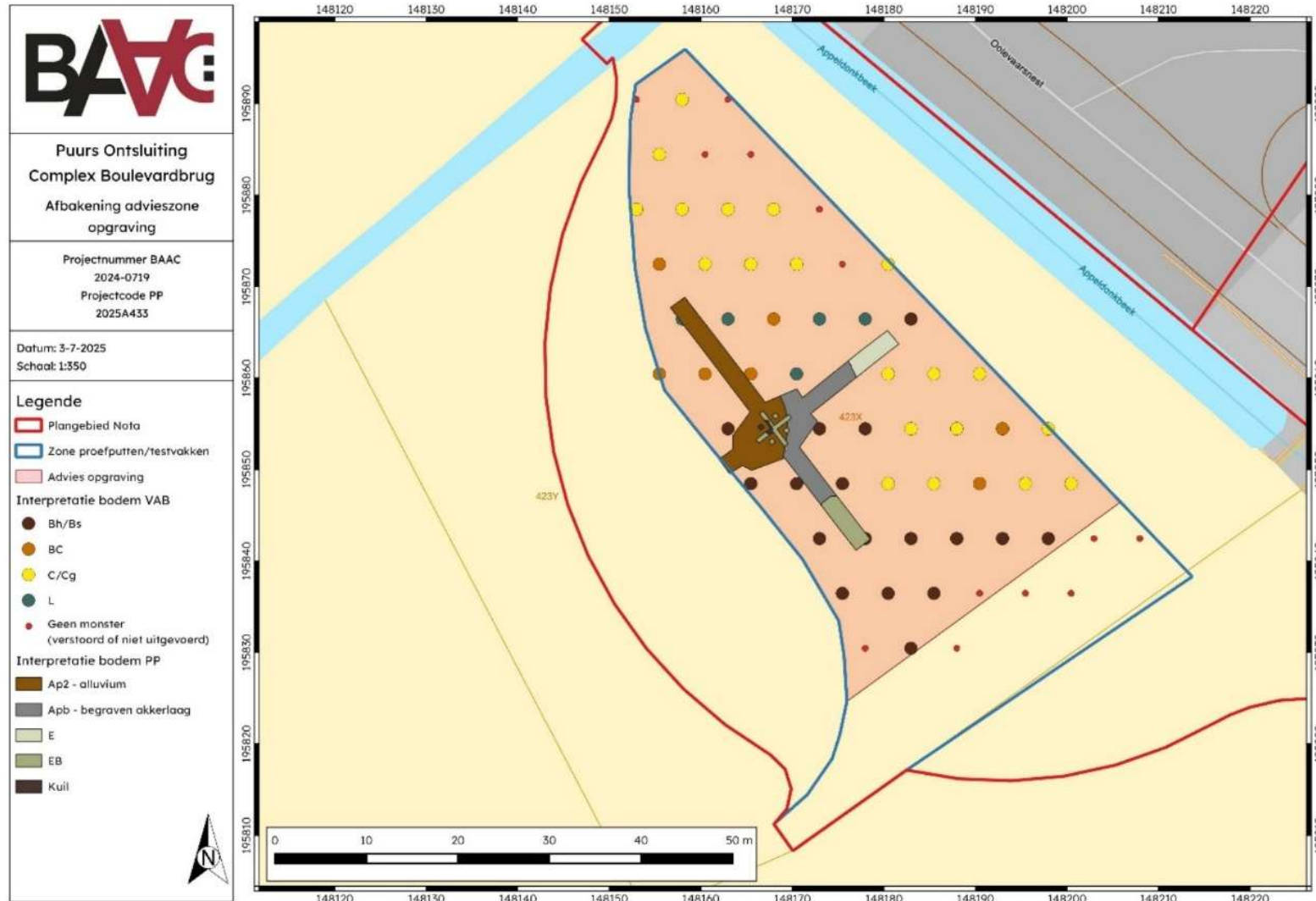
Naam site	Puurs, Ontsluiting complex Boulevardbrug		
Ligging	Ooievaarsnest (thv. afrittencomplex A12), gemeente Puurs, provincie Antwerpen		
Kadaster	Puurs-Sint-Amands, Afdeling 2, Sectie D, 423X		
Coördinaten	Noordwest:	x: 148152,5	y: 195895,9
	Noordoost:	x: 148208,0	y: 195895,9
	Zuidwest:	x: 148152,5	y: 195824,1
	Zuidoost:	x: 148208,0	y: 195824,1
Oppervlakte advieszone	1.722 m ²		

4.2 Onderzoeksopdracht

4.2.1 Afbakening opgravingszone

De afbakening van de advieszone volgt in belangrijke mate de afbakening van de advieszone voor archeologische boringen en het proefputtenonderzoek, opgesteld op basis van de resultaten van het landschappelijk bodemonderzoek én de geplande verstoringen.

Op basis van de archeologische boringen bleek bovendien dat er in het zuiden van deze zone, langs de weg, een verstoring aanwezig was. Hier wordt de advieszone dan ook deels ingeperkt (Plan 2).

Plan 2: Afbakening advieszone opgraving op het GRB (digitaal; 1:250; 04.07.2025)

4.2.2 Onderzoeksdoelstellingen

Het doel van een opgraving is om meer inzicht te krijgen in de aard, omvang, inrichting en eventuele fasering van de in het vooronderzoek aangetroffen archeologische resten. Specifiek richt dit onderzoek zich op diachrone ontwikkelingen in de bewoningsgeschiedenis van het terrein en depositiepatronen. Onderzoek naar de akkerlaag en het opgebrachte alluviaal pakket kan bovendien bijkomende inzichten verschaffen in de landschapsgenese van de Rupelvallei.

4.2.3 Onderzoeksvragen

Landschappelijk kader:

- Hoe was de oorspronkelijke (natuurlijke) bodemopbouw?
- Hoe zag het a-biotische landschap (geomorfologie en bodem) er ten tijde van de verschillende bewonings- en gebruiksfasen uit?
- Wat is de aard, diepteligging, kwaliteit en ruimtelijke omvang (horizontaal en verticaal) van de archeologische site?
- Wat zijn de verschillende landschappelijke elementen in het onderzoeksgebied? Hebben deze invloed gehad op de locatiekeuze van de verschillende elementen van de vindplaats?
- In welke mate is de bewaringstoestand van de vindplaats aangetast en welke processen zijn hiervoor verantwoordelijk? Wat was de impact van de infrastructuurwerken rondom de Boulevardbrug?
- Zijn er verschillen in bewaringstoestand tussen of binnen de onderscheiden landschappelijke/topografische eenheden en waaruit bestaan deze verschillen?
- Wat is de landschappelijke ontwikkeling van het plangebied en welke paleolandschappelijke processen zijn van invloed geweest op de menselijke activiteiten voor, tijdens en na de verschillende vastgestelde fasen van gebruik?
- Betreffende de begraven akkerlaag: wanneer ontstond de laag? En wanneer werd ze afgedekt?
- Welke verandering traden in de loop van de tijd op in de vegetatie, de vegetatiestructuur en de openheid van het landschap en wat was de rol van de mens hierbij?
- Hoe passen de mogelijke vindplaatsen binnen het regionale landschap uit die specifieke periode? Zijn deze vergelijkbaar met andere soortgelijke vindplaatsen uit eenzelfde periode en welke verschillen bestaan er?

Nederzetting:

- Wat is de omvang en de begrenzing van de nederzetting?
- Wat is de aard van vindplaats?
- Wat is de datering van de vindplaats en is er sprake van een fasering?
- Wat is de ruimtelijke inrichting (erven) van het nederzettingsterrein, eventueel in verschillende fasen?
- Leverde doorgedreven archeologisch en natuurwetenschappelijk onderzoek van de akkerlaag inzichten op aangaande de bewoningsgeschiedenis van het terrein?
- In hoeverre kunnen er gebouwplattegronden worden herkend en kunnen er uitspraken worden gedaan met betrekking tot de typen plattegronden en functionele en constructieve aspecten van de gebouwen? Is er sprake van herstelfasen? Zijn er aanwijzingen voor interne organisatie binnen de gebouwen?

Materiële cultuur:

- Tot welke vondsttypen of vondstcategorieën behoren de vondsten, wat is de vondstdichtheid en de conserveringsgraad?
- Welke typologische ontwikkeling maakte het aardewerk door in de aangetroffen fasen? In hoeverre zijn (chrono)typologieën met betrekking tot aardewerk en andere materiaalcategorieën uit aangrenzende regio's toepasbaar? Welke overeenkomsten en welke verschillen zijn aanwijsbaar?

Aanbevelingen:

- Welke onderzoeken zijn in de toekomst nog mogelijk en wenselijk, op basis van de uitgevoerde assessment van het vondstenmateriaal?
- Welke conserveringsmaatregelen moeten genomen worden om een goede bewaring en toekomstig onderzoek te garanderen?
- Strekt de site zich nog uit naar de aanpalende percelen?

4.3 Onderzoeksstrategie en -, -methode en -technieken

In volgende paragraaf wordt de aangewezen onderzoekstrategie, -methode en -technieken toegelicht. De locatie van het onderzoek werd reeds bepaald in bovenstaande paragraaf.

4.3.1 Algemene onderzoeksmethode

Er wordt aangeraden om zo groot mogelijke oppervlaktes in een enkele beweging bloot te leggen. Op deze manier kunnen de interne relaties tussen afzonderlijke sporen zichtbaar gemaakt worden. Doch moet bij het kiezen van de oppervlakte van de werkputten gekozen worden voor een dergelijke omvang dat ze niet té groot worden en de sporen te lang onderworpen zijn aan degradatie door mogelijke regen, droogte of vorst.

Boven- en ondergrond blijven gescheiden tijdens het afgraven, zodat deze ook in de juiste volgorde kunnen teruggebracht worden na afronding van het onderzoek. Op het grootste deel van de opgraving dient slechts één vlak aangelegd worden.

Het veldwerk wordt dermate georganiseerd dat er efficiënt en wetenschappelijk verantwoord wordt opgegraven. Er wordt gestreefd naar een maximale afstemming van kranen en grondverzet enerzijds en opgravingsploegen anderzijds. Opengelegde opgravingsvlakken mogen niet betreden worden met kraan of ander zwaar materiaal. Er wordt dagelijks voorzien in een volledige opmeting van werkputten en sporen. Dit betekent dat een recent en aangevuld grondplan beschikbaar is.

Gezien reeds voldoende referentieprofielen zijn gedocumenteerd tijdens het proefsleuvenonderzoek is de aanleg van bijkomende profielen volledig te bepalen door de veldwerkleider. Indien het noodzakelijk wordt geacht voor de juiste interpretatie van sporen of structuren, kunnen deze alsnog aangelegd en gedocumenteerd worden. Bij erfgreppels en andere lineaire structuren die de opgravingszone uitlopen, wordt een profiel aangeraden om de relatie met de bodem te kunnen bepalen.

Voor de algemene vereisten waaraan de opgraving dient te voldoen, wordt verwezen naar het hoofdstuk 15 in de Code van Goede Praktijk. Zowel het veldwerk als de verwerking en

rapportage dienen te voldoen aan de methodiek zoals beschreven in de Code van Goede Praktijk hoofdstukken 14 en 15.

4.3.2 Specifieke methodologie

Vondstlaag

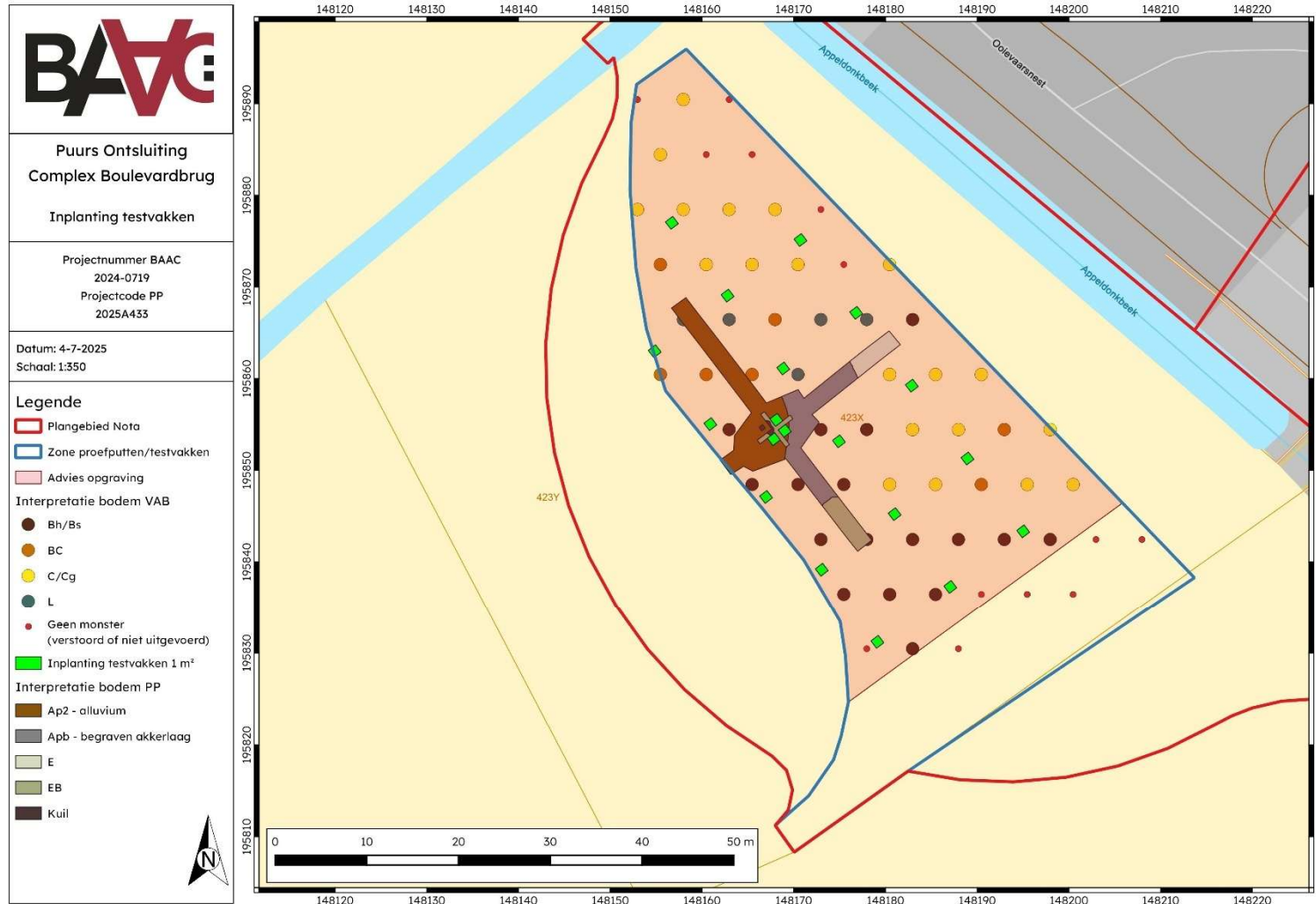
De begraven akkerlaag verdient bij vervolgonderzoek bijzondere aandacht. Verder onderzoek naar deze laag kan meer inzicht geven in de datering en genese van deze laag.

Om de bovengenoemde inzichten te bekomen, is het noodzakelijk om eerst een vlak aan te leggen bovenop deze begraven akkerlaag. Op dat niveau dient om de 10 m een vak van 1x1 m te worden uitgezet en volledig te worden bemonsterd en gezeefd over 1 of 2 niveaus van 10 cm. Op basis van de vastgestelde bodembewaring in het archeologische booronderzoek kan een zone worden afgebakend waarin de laag mogelijk bewaard is en zal het gaan om een totaal van 16 vakken. Daarnaast dienen rondom de kruisraai drie bijkomende testvakken te worden gegraven tegen het centrale deel van de kruisraai aan, om de reeds vastgestelde vondstconcentratie hier nader te kunnen onderzoeken. Het westelijke deel van de kruisraai wordt daarbij gevrijwaard om de kuil die daar bij de proefputten werd aangetroffen niet verder te verstoren vanaf het bovenliggende vlak.

Het sediment wordt per testvak uitgezeefd. Zeven gebeurt met een maaswijdte van maximaal 2 millimeter. Indien het zeven met een maaswijdte van 2 millimeter niet relevant is voor het beantwoorden van de onderzoeksvragen en -doelstellingen kan een grotere maaswijdte gehanteerd worden. De maaswijdte overschrijdt echter in geen geval 6 millimeter. Voor natuurwetenschappelijke vondsten wordt gezeefd volgens de bepalingen uit CGP hoofdstuk 9.

Alle vondsten worden ingezameld met vermelding van testvaknummer en eventueel laag of arbitrair niveau.

Pas na het bemonsteren van de testvakken kan verder worden verdiept naar het sporenvlak onder de akkerlaag, waarbij de ondergrond in dunne lagen wordt afgegraven. Duidelijke vondstconcentraties die hierbij aan het licht komen, dienen eveneens nog volledig te worden bemonsterd.

Plan 3: Voorstel inplanting testvakken van 1 m², op basis van de bodembewaring die bij het archeologische booronderzoek werd geattesteerd op het GRB (digitaal; 1:250; 04.07.2025)

4.3.3 Natuurwetenschappelijk onderzoek

Algemeen

De veldwerkleider beslist op welke manier de staalname wordt aangepakt en of het nodig is een natuurwetenschapper te betrekken, rekening houdend met het beantwoorden van de onderzoeksvragen. Hoofdstuk 20 in de Code van de Goede Praktijk bespreekt uitvoerig het natuurwetenschappelijke onderzoek bij opgravingen. Voor bemonsteringsstrategie wordt verwezen naar hoofdstuk 20.3 van de Code van Goede Praktijk.

Ook het assessment van de staalnames gebeurt volgens de Code van Goede Praktijk. De relevante stalen worden bepaald na advies van de gespecialiseerde laboratoria, rekening houdend met het beantwoorden van de onderzoeksvragen.

Staalname en conservatie

Voor de akkerlaag en de onderliggende sporen gaan ¹⁴C-dateringen noodzakelijk zijn om specifieke bewoningsperioden nauwkeuriger te dateren. Diepe, watervoerende structuren zijn nog niet aangetroffen, maar zeker niet uit te sluiten. Gezien de nabijheid van de Appeldonkbeek en de vrij hoge grondwatertafel zullen botanische resten mogelijk goed bewaard zijn gebleven. Er dienen zodoende diverse analyses op macroresten en pollen te worden voorzien. Met de hoge grondwatertafel is de kans ook groot dat houtresten goed bewaard zijn gebleven. Het is daarom goed om ook diverse hout(soort)analyses en dendrochronologische dateringen te voorzien.

Specifiek voor de begraven akkerlaag is het ook noodzakelijk om minstens twee OSL-dateringen en minstens twee micromorfologische analyses te voorzien. Deze kunnen helpen om deze laag en daarmee de vindplaats in zijn geheel te dateren en te duiden.

De toegepaste staalname-strategie en noodzaak tot conservatie wordt bepaald door de archeoloog-veldwerkleider, indien nodig in samenspraak met specialisten.

4.3.4 Voorziene afwijkingen van de CGP en de algemene bepalingen onderzoekstechnieken en specifieke methode

Indien bij het veldwerk van de voorgestelde methode wordt afgeweken, op basis van de bekomen inzichten tijdens de uitvoering van het onderzoek, wordt dit beschreven en verantwoord in de rapportering. Indien de aanpak dient te worden aangepast tijdens het veldwerk, dienen alle betrokken partijen hiervan op de hoogte te worden gebracht.

4.4 Technisch kader

4.4.1 Raming veldwerk en uitwerking

De veldwerkfase wordt geraamd op vijf werkdagen, met een ploeg van vijf medewerkers. Hierbij wordt het aanleggen, documenteren en afwerken van de opgravingszones gerekend. Bij het veldwerk wordt uitgegaan van een personeelsbezetting bestaande uit minstens één veldwerkleider en twee assistent archeologen. De inzet van een aardkundige is bovendien aangewezen.

Na afronding van het veldwerk wordt in het Archeologierapport een inschatting van de benodigde tijd voor de verder rapportage en de benodigde natuurwetenschappelijk onderzoeken opgegeven. Voor de verwerking, assessment van de resultaten en rapportage wordt minimaal de veldwerkleider ingezet.

Daarnaast dient ook rekening te worden gehouden met het uitzeven en splitsen van het materiaal uit de testvakken. Daar zijn zeker negen mandagen voor nodig.

4.4.2 Personeelseisen

Het team dat verantwoordelijk is voor de uitvoering van het archeologisch onderzoek dient te bestaan uit een erkend archeoloog die als veldwerkleider optreedt. Deze persoon beschikt over minstens 240 werkdagen opgravingservaring, waarvan minstens 120 werkdagen op landelijke sites op zand of zandleembodem en ervaring met minstens 3 projecten op metaaltijdsites. Indien de erkend archeoloog niet aanwezig is in het veld, dient een veldwerkleider met dezelfde competenties continu aanwezig te zijn en diens taken over te nemen.

De erkende archeoloog en/of veldwerkleider heeft de autoriteit over de uitvoering van het gehele project en staat in voor onder meer de melding van de aanvang van opgraving, het indienen van het archeologierapport en het eindverslag, het beheren van archeologische ensembles tijdens het onderzoek en het overdragen van archeologische ensembles aan het einde van het onderzoek. Indien de erkende archeoloog zelf of binnen zijn organisatie niet beschikt over bepaalde specialistische expertise en dit onderzoek uitbesteedt, maakt hij de opdrachtomschrijving hiervoor dusdanig op dat de uitvoering verloopt conform de bepalingen uit de Code van Goede Praktijk. De veldwerkleider draagt de dagelijkse leiding van het archeologisch onderzoek, brengt de voorziene onderzoeksstrategie ten uitvoer en behoudt de controle over de werkzaamheden.

De veldwerkleider wordt bijgestaan door een assistent archeoloog die beschikt over het diploma zoals omschreven in het archeologiebesluit en minstens over 120 werkdagen opgravingservaring, waarvan minstens 60 werkdagen op landelijke sites op zand- of zandleembodem. De assistent archeoloog vervult uitvoerende taken, op aansturen van de veldwerkleider, en staat de veldwerkleider bij in zijn taken.

Naast de assistent-archeoloog kunnen veldmedewerkers zonder specifieke vereisten het team bij te staan.

Naast de archeologen kan het team worden bijgestaan door een aardkundige. Hoofdstuk 21 uit de Code Goede Praktijk bespreekt de inzet van een aardkundige bij opgravingen.

Natuurwetenschappers, geofysici en materiaaldeskundigen worden alleen aangewend op vraag van de erkend archeoloog die het nodig acht op basis van de gegevens die vergaard worden tijdens de archeologische opgraving.

4.5 Deponering en conservatie archeologisch ensemble

Vergaarde data en vondsten, het archeologisch ensemble, blijven te allen tijde eigendom van de opdrachtgever. Na onderzoek kan dit ensemble opgenomen worden door een erkend erfgoeddepot, indien dit voor de regio aanwezig is. Dit in overeenkomst met de opdrachtgever. Indien dit depot niet voorhanden is, dient een ander depot te worden gezocht of kan een afspraak gemaakt worden met het uitvoerend bedrijf voor opslag.

---

5 Lijsten

5.1 Plannenlijst

Plan 1: Overzicht geplande ingrepen ter hoogte van de vindplaats op het GRB (digitaal; 1:250; 04.07.2025)	4
Plan 2: Afbakening advieszone opgraving op het GRB (digitaal; 1:250; 04.07.2025)	8
Plan 3: Voorstel inplanting testvakken van 1 m ² , op basis van de bodembewaring die bij het archeologische booronderzoek werd geattesteerd op het GRB (digitaal; 1:250; 04.07.2025)...	12

5.2 Tabellenlijst

Tabel 1: Overzicht geplande werken en hun impact	3
--	---

---

6 Bibliografie

GEPUNT VLAANDEREN, 2023. Catalogus. Available at:
<https://www.geopunt.be/catalogus>.